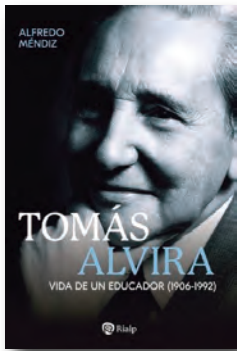

cadora del professor universitari; finalment, la “conclusió” resumeix les deu idees que l'autor considera clau en la manera d'entendre la labor educativa de la universitat i l'educació liberal, i serveix com a síntesi de tot el llibre.

En resum: *Una educación liberal* suposa, al meu parer, una valuosa aportació a les reflexions sobre la finalitat de l'educació, que atraurà qualsevol persona interessada en aquests temes. La multitud d'anècdotes i la manera com entrelaça teoria i vivència personal fan que sigui un llibre fàcil de llegir, encara que la riquesa de contingut requereixi atenció. Però, sobretot, *Una educación liberal* mereix que es destaquí perquè presenta un projecte difícil, però realista, per redescobrir la vocació docent i formadora del professor, tant si és universitari com si no ho és.

Pep Verdià

Tomás Alvira
Vida de un educador (1906-1992)
 Alfredo Méndiz
 Rialp, Madrid 2022, 369 pàg.

Diu el Papa Francesc a l'Exhortació Apostòlica *Amoris Laetitia*: “l'espiritua-

litat de l'amor familiar està feta de milers de gestos reals i concrets. En aquesta varietat de dons i trobades que maduren la comunió, Déu té l'estatge (...). Una comunió familiar ben viscuda és un veritable camí de santificació a la vida ordinària” (AL 315-316).

En aquest llibre que presentem es relata la vida del Tomàs Alvira, que juntament amb la seva dona, Paquita Domínguez, té obert el procés de beatificació i canonització. En aquest cas, és un procés conjunt: la santedat del matrimoni Alvira. En aquest tipus de processos, per exemple, només cal un miracle atribuïble a tots dos per obrir-los la porta a la beatificació. I això és així perquè el matrimoni es considera un “estat teològic”.

El llibre se centra a la figura del Tomàs però, com és natural, surt moltes vegades el suport i sintonia de la seva dona, la Paquita, que sempre hi és al seu costat. L'autor fa un gran esforç per indagar en arxius i entrevistar els seus vuit fills vius i amics i col·laboradors de les diferents etapes de la seva vida.

S'atura al principi del llibre en el procés de vocació. Es narra la trobada amb sant Josepmaria als carrers del Madrid republicà del 1937, en plena guerra. Se succeeixen en pocs dies la trobada i tot seguit, el curs de recés, predicat per sant Josepmaria a diferents cases per no aixecar sospites: un curs de recés itinerant. I, pràcticament en acabar aquest recés, el Tomàs pren la decisió d'abandonar la zona republicana, on la seva vida corria perill, tot unint-se al grup que creuaria els Pirineus amb sant

Josepmaria, camí d'Andorra, unes setmanes més tard.

Després de pensar-ho un temps, considerant-ho en la seva pregària, el Tomàs Alvira decideix incorporar-se a l'Opus Dei. Sant Josepmaria li aconsella esperar, perquè hi veu una clara vocació matrimonial i en aquell moment allò no era possible. No serà fins al 1947 quan ja s'incorpori a l'Obra, essent un dels tres primers supernumeraris, quan ja estava permès que persones casades fossin part de l'Opus Dei.

La major part del llibre, molt ben escrit, amb precisió de fonts i un ritme narratiu adequat, està centrat en el subtítol: "Vida d'un educador". En efecte, aquesta és la faceta que més destaca. No només pedagog, sinó educador en el sentit més propi de la paraula. El Tomás Alvira té moltes idees i iniciatives que posa en pràctica als diferents projectes educatius on participa: l'Institut Ramiro de Maeztu, el Col·legi Infanta Maria Teresa, el Foment de Centres d'Ensenyament, l'editorial Magisterio Español... És un educador nat. La seva visió innovadora la descriu a Aula viva: "el professor tracta de despertar en l'a-

lumne el desig i l'amor pel coneixement, veient-lo com un bé en si mateix. No podem exhortar els alumnes que estudiïn per recompensa o càstig, hem de fer que vulguin saber". El seu lema preferit a l'educació era "ajudar a créixer".

Aquest coneixement servirà de base per a l'educació dels seus fills que tindrà com a objectiu fer-los lliures perquè prenguin les decisions justes per ells mateixos. Tots ells s'incorporaran a l'Opus Dei i manifestaran als seus testimonis la llibertat amb què ho van fer. Tenien l'exemple dels seus pares, però no van rebre cap pressió.

És bonic que el llibre acabi amb la mort de la Paquita, dos anys després de la del Tomàs. Així es van tornar a reunir. Aquest era el seu gran desig, en què havien posat tota la seva esperança.

Es tracta d'un llibre fàcil de llegir i molt recomanable per a pares, educadors i joves que es plantegin l'ideal de formar una família cristiana. Un projecte humà i diví que paga la pena viure, com mostren aquestes pàgines.

Joaquim González-Llanos